

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΙΚΑ- ΕΤΑΜ

(ΠΟΣΕ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)

Στουρνάρη 30 Αθήνα Τ.Κ.104 33 - Τηλ.: 2105246822 -2105243714

fax: 2105227466 e-mail : poseika@otenet.gr site:www.poseika.gr

Αρ. Πρωτ.: 77/2019

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2019

ΠΡΟΣ

- Τον Διοικητή του ΕΦΚΑ
κ. Λάμπρο Σέμπο

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- Υπουργό Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
κ. Έφη Αχτσιόγλου
- Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
κ. Αναστάσιο Πετρόπουλο
- Γενική Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
κ. Στέλλα Βρακά
- Συλλόγους- Μέλη

ΘΕΜΑ: « Σχετικά με το νομικό πλαίσιο που διέπει τις συντάξιμες αποδοχές ανταποδοτικής σύνταξης για το τακτικό προσωπικό Ν.Π.Δ.Δ. κατά τα οριζόμενα των άρθρων 8 και 28 ν. 4387/2016»

Ως γνωστόν, από 13/5/2016, έχει τεθεί σε ισχύ ο νόμος 4387/2016, που προβλέπει τη λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) και ορίζει κοινούς κανόνες στον υπολογισμό του ποσού συνταξιοδότησης, για τους ασφαλισμένους των φορέων που εντάχθηκαν σ' αυτόν (άρθρο 53). Επειδή το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και η Διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α., προτίθενται να προβούν στην ερμηνεία και ρύθμιση του τρόπου υπολογισμού, των συντάξιμων αποδοχών της ανταποδοτικής σύνταξης, για τους ασφαλισμένους που είναι τακτικό προσωπικό των ΝΠΔΔ, όπως αυτά καθορίζονται στα άρθρα 8 και 28 του προαναφερόμενου νόμου, κάτι που αφορά το σύνολο των εργαζομένων που ως

Ομοσπονδία εκπροσωπούμε κι εκφράζουμε, θα θέλαμε να σας επισημάνουμε τα ακόλουθα, πριν τη λήψη κάθε σχετικής αποφάσεως:

1. Πριν την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4387/2016, οι μόνιμοι υπάλληλοι των ΝΠΔΔ, που επέλεγαν να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις του Α.Ν. 1846/1951, λαμβάνονταν ως συντάξιμες αποδοχές, το σύνολο των πάσης φύσεως ακαθάριστων αποδοχών, για τις οποίες θα καταβάλλονταν εισφορές κλάδου σύνταξης, εάν οι υπάλληλοι ήταν κοινοί ασφαλισμένοι. Κάτι που στηρίζεται στην πάγια νομολογία αλλά και την ασφαλιστική πρακτική, καθώς οι μόνιμοι υπάλληλοι των ΝΠΔΔ, ανεξάρτητα από την επιλογή που έκαναν για το πώς θα συνταξιοδοτηθούν, ήταν ταυτόχρονα και ασφαλισμένοι στο τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Ο Α.Ν. 1846/1951, ορίζει: **«Ως αποδοχές, επί των οποίων υπολογίζονται οι, υπέρ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και των λοιπών κλάδων, εισφορές, νοούνται οι πάσης φύσεως σε χρήμα και είδος παροχές του εργοδότη προς τον ασφαλισμένο, πλην ορισμένων εκτάκτων παροχών κοινωνικού χαρακτήρα για δώρα π.χ. λόγω γάμου, γέννησης παιδιού, βοήθημα θανάτου κλπ {...} Ως μικτές αποδοχές θεωρούνται αυτές που καταβάλλονται στο μισθωτό εν μέρει με πάγιο ποσό και εν μέρει κατά μονάδα εργασίας.»**

Ταυτόχρονα, η νομολογία των δικαστηρίων δέχεται, ότι στην έννοια των τακτικών αποδοχών συμπεριλαμβάνονται, πέραν του μισθού ή του ημερομισθίου και οι κάτωθι παροχές που ο εργοδότης παρέχει:

α. Η υπερωρία, η νυχτερινή εργασία, οι εξαιρέσιμες εορτές και Κυριακές (Γν. Ν.Σ.Κ. 276/61, Εφετ. Αθηνών 4047/83, 7161/88).

β. Τα επιδόματα για αύξηση της παραγωγικότητας (Α.Π. 278/64, 312/64, 130/89).

γ. Το κίνητρο απόδοσης, που αποτελεί χρηματική παροχή εντασσόμενη στο σύνολο των αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της σύνταξης (ΣτΕ 4014/1992, 1370/97, 2313/1998, 4602/1998, Ελεγκ. Συν. Τμ ΙΙ 634/2017).

δ. Το επίδομα διαχειριστικών λαθών (Α.Π. 627/80).

Αντίστοιχα τα ίδια ισχύουν για τις μισθολογικές παροχές που παρέχονται ανά έτος, αλλά μία φορά ή κατά αραιά χρονικά διαστήματα μέσα στο έτος και θεωρούνται ως τακτικές αποδοχές, όχι κατά την ημέρα καταβολής τους, αλλά για όλο το έτος (Α.Π.873/1979). Το αυτό ισχύει και για το Δώρο Χριστουγέννων, το οποίο αποτελεί τακτικές αποδοχές και λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των εισφορών (ΣτΕ 2009/1990, 2011, 1990, 3123/1992).

2. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 26 παρ.7 του ν. 1846/1951, **«Η παρά του εργοδότη μη καταβολή των εισφορών, δεν συνεπάγεται δια τον ησφαλισμένον στέρησιν η μείωσιν των δικαιωμάτων αυτού επί των παροχών»**, που σημαίνει ότι οι ασφαλισμένοι στο τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δικαιούνται τις κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, ανεξάρτητα από το εάν οι οφειλόμενες για την ασφάλισή τους εισφορές, έχουν καταβληθεί ή όχι από μεριάς εργοδότη, ο οποίος παραμένει ο αποκλειστικός και κύριος υπεύθυνος, ως προς την καταβολή τους (άρθρο 26 παρ. 5, ν. 1846/1951). Αυτό έχει αποδεχθεί άλλωστε και η

νομολογία των δικαστηρίων, με σωρεία αποφάσεων της (πρβλ ΣτΕ 4602, 2313/1998, 1370/1997, 4014/1992). Μάλιστα, στο σκεπτικό της αποφάσεως 1248/2017 του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναφέρονται τα εξής που αξίζουν της προσοχής μας: « η απαλλαγή ή όχι μιας παροχής που χορηγείται στο μισθωτό (όπως είναι το κίνητρο απόδοσης) από τις ασφαλιστικές εισφορές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κρίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του α.ν. 1846/1951, που παρατέθηκαν ανωτέρω, **βάση το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της παροχής και δεν εξαρτάται από το αν η παροχή αυτή θα συνυπολογισθεί ή όχι μελλοντικά**, σύμφωνα με το άρθρο 37 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, στις συντάξιμες αποδοχές του μισθωτού, εν προκειμένω δε η επίμαχη παροχή απαλλασσόταν, δυνάμει διάταξης νόμου, κατά τον κρίσιμο χρόνο της καταβολής της από τις ασφαλιστικές εισφορές. Ως εκ τούτου, οι υπαγόμενοι στο ανωτέρω ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955 **δεν είχαν την υποχρέωση, αλλά ούτε καν τη δυνατότητα καταβολής εισφορών επί του κινήτρου απόδοσης {...}**Ενόψει των ανωτέρω, το κίνητρο απόδοσης του άρθρου 13 του ν. 2470/1997 {...}**πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης της ανωτέρω κατηγορίας προσωπικού, χωρίς να ασκεί επιρροή το γεγονός ότι δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές** (Ελ. Συν. Ολομ. 1160/2015, 2702, 2703/2014)».

3. Κατά τον πρόσφατο επανυπολογισμό των συντάξεων, σε εφαρμογή των όσων ορίζονται στα άρθρα 14 και 33 του ν. 4387/2016, για τις συντάξεις του τακτικού προσωπικού των ΝΠΔΔ, που είχαν συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του Α.Ν. 1846/1951, λήφθηκε εκ νέου ως βάση υπολογισμού τους, «οι πάσης φύσεως αποδοχές», όπως είχε συμβεί και κατά την αρχική συνταξιοδοτική απόφαση. Ως εκ τούτου, μία διαφορετική και δυσμενέστερη μεταχείριση, των από εδώ και πέρα προς συνταξιοδότηση μονίμων υπαλλήλων των ΝΠΔΔ, η οποία θα λάμβανε υπόψη της, διαφορετική βάση υπολογισμού αποδοχών, θα δημιουργούσε εύλογα ζητήματα παραβίασης της αρχής της ισότητας και των αρχών χρηστής διοίκησης, όπως αυτές προσδιορίζονται τόσο από την νομολογία, όσο και από τον Καταστατικό Χάρτη της Πολιτείας μας.

4. Ο ν. 4387/2016, διαχωρίζει την καταβαλλόμενη σύνταξη, σε δύο τμήματα. Στο τμήμα της λεγόμενης «**εθνικής συντάξεως**» και σε αυτό της «**ανταποδοτικής**». Η «εθνική σύνταξη» καταβάλλεται σε όλους όσοι θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβίβασης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Για τη δε πρώτη φάση εφαρμογής του νόμου, η «εθνική σύνταξη», ορίζεται στο ποσό των τριακοσίων ογδόντα τεσσάρων (384) ευρώ μηνιαίως, καταβαλλόμενη ακέραια, εφ' όσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον είκοσι (20) έτη ασφάλισης, ενώ βαίνει μειούμενη κατά 2%, για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των είκοσι (20) ετών, με μίνιμουμ τα δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης. Αντίστοιχα, για το σκέλος της «ανταποδοτικής συντάξεως» ορίζεται στο άρθρο 8 παρ. 1 ότι : «Οι υπάλληλοι-λειτουργοί του Δημοσίου και οι στρατιωτικοί, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δικαιούνται ανταποδοτικό μέρος σύνταξης, που προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές της

παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του παρόντος, και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τον πίνακα ο οποίος ενσωματώνεται στην παράγραφο 4, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.» και συνεχίζεται με την παράγραφο 2.α. που αναφέρει: «Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, προσαυξανόμενες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4». Όπως προκύπτει ξεκάθαρα, βούληση του νομοθέτη ήταν, να κάνει ευρύτερη χρήση του όρου «εισφορές», χωρίς να τις περιορίζει ή να τις επικεντρώνει, στην καταβολή προς συγκεκριμένο κλάδο (π.χ. για τον κλάδο σύνταξης). Εάν ο νομοθέτης ήθελε να κάνει κάτι τέτοιο, τότε θα προχωρούσε σε ρητή αναφορά αυτού, μη επιδεχόμενη κανενός είδους διασταλτική «παρερμηνεία», που θα νόθευε, όμως, το πνεύμα αλλά και το γράμμα του νόμου.

5. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των ΝΠΔΔ, μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, μπορούσαν να επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν με τις δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις, λαμβάνοντας ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό της σύνταξής τους, το μέσο όρο των τακτικών μηνιαίων αποδοχών τους (βασικός μισθός + ειδικό επίδομα + επίδομα θέσης ευθύνης) της τελευταίας πενταετίας. Αυτές οι ίδιες αποδοχές, λαμβάνονταν υπόψη και για τον υπολογισμό των συντάξεων του Δημοσίου. Όμως, ανάμεσα στους μόνιμους υπαλλήλους των ΝΠΔΔ και τους μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου, υπάρχει μία ειδοποιός διαφορά, που σχετίζεται με τη δημιουργία της ειδικής ασφαλιστικής σχέσης που έχουν οι πρώτοι με το τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους, που η ασφαλιστική τους σχέση, σχετίζεται και προσδιορίζεται με το Δημόσιο. Πάνω σε αυτήν ακριβώς την ειδοποιό διαφορά, έγκειται και ο λόγος, για τον οποίο το τακτικό προσωπικό των ΝΠΔΔ, έχοντας αφενός την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που διέπεται από το καθεστώς που και η νομολογία αποδέχεται, του να λαμβάνονται δηλαδή, ως συντάξιμες αποδοχές, το σύνολο των πάσης φύσεως ακαθάριστων αποδοχών των ασφαλισμένων και αφετέρου, μετά τα όσα θεσπίζονται και ισχύουν κατά τα οριζόμενα από τα άρθρα 8 και 28 του ν. 4387/2016, περί ενιαίων κανόνων, για το σύνολο των μηνιαίων αποδοχών που έλαβαν οι ασφαλισμένοι που υπάγονται τόσο στους φορείς του Δημοσίου, όσο και των άλλων μισθωτών, τεκμαίρεται ότι οι συντάξιμες αποδοχές που θα πρέπει να λαμβάνονται κατά τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης, είναι το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών, για τις οποίες θα καταβάλλονταν εισφορές ως κοινοί ασφαλισμένοι,

σύμφωνα και με τα όσα ήδη έχουμε παραθέσει, στην παράγραφο 1 του παρόντος Υπομνήματός μας.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, αλλά και με πλειάδα άλλων επιχειρημάτων, που μπορούν ακόμα πιο εκτενώς, να σας παραθέσουν τα αρμόδια υπηρεσιακά στελέχη, γίνεται αντιληπτό, το δίκαιο από μεριάς των εργαζομένων στα Ν.Π.Δ.Δ. αίτημα. Ένα αίτημα που έχει να κάνει με τον από εδώ και πέρα υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών, για το ανταποδοτικό μέρος της καταβαλλόμενης συντάξεως, επί του συνόλου των πάσης φύσεως αποδοχών, για τις οποίες θα καταβάλλονταν εισφορές ως κοινοί ασφαλισμένοι.

Παρότι η συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων, μπορεί να αφορά μερικούς εκατοντάδες εργαζομένους του ΕΦΚΑ, οι οποίοι αναμένεται ότι θα συνταξιοδοτηθούν μέχρι το 2021, δεν παύει η θετική ρύθμιση του ζητήματος αυτού να σχετίζεται και με την έμπρακτη αναγνώριση από μεριάς Πολιτείας, του δύσκολου έργου που καλούμαστε ως λειτουργοί της Δημόσιας Κοινωνικής Ασφάλισης να φέρουμε σε πέρας.

Σε κάθε περίπτωση είμαστε βέβαιοι ότι η τελική σας απόφαση, αφού σταθμίσετε όλες τις παραμέτρους και κυρίως, τις προβλεπόμενες διατάξεις που προαναφέραμε, θα είναι θετική ως προς τον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνοντας ως συντάξιμες αποδοχές το σύνολο των πάσης φύσεως ακαθάριστων αποδοχών.

Τέλος, είμαστε στη διάθεσή σας για συνάντηση μαζί σας στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα και πριν τη λήψη της σχετικής απόφασης, ώστε να αναλυθούν περαιτέρω οι προτάσεις μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος		Ο Γενικός Γραμματέας
		
Βαγγέλης Θεοδορίδης		Λευτέρης Θεοχάρης